

De Minister voor Rechtsbescherming

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
Aanpak
Criminaliteitsfenomenen
Team Familie

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Beantwoording Kamervragen over de voortgang van
interlandelijke adoptie

Datum
10 februari 2023

Ons kenmerk
4479446

Bijlagen
1

1. Aanleiding

In het kader van de transformatie naar het nieuwe interlandelijke adoptiesysteem wordt onder andere gewerkt aan de opbouw van één centrale bemiddelingsorganisatie met daarop versterkt overheidsgezag én de afbouw van de huidige vier vergunninghouders. De PvdA heeft, in dit verband, schriftelijke Kamervragen gesteld over eerder gedane toezeggingen richting aspirant-adoptiefouders over het doorlopen van lopende procedures in landen van herkomst door uw ambtsvoorganger en u. Het antwoord op de vraag hoe die toezeggingen op te volgen heeft (nadere) beleidsvorming gevraagd. Over de uitkomst wordt de TK via de antwoorden op deze Kamervragen geïnformeerd.

2. Geadviseerd besluit

Instemmen met bijgaande beantwoording van de Kamervragen van de PvdA. Hierin is o.a. uw besluit meegenomen om de huidige vergunninghouders de gelegenheid te bieden hun vergunning te laten verlengen tot aan de langstlopende vergunning. Deze vergunning van de Nederlandse Adoptiestichting verloopt op: 17 december 2025. Tot medio 2025 kan dan nog worden bemiddeld.

3. Kernpunten

In het kader van het nieuwe interlandelijke adoptiesysteem met extra waarborgen heeft de Centrale autoriteit besloten de adoptierelatie met een zestal herkomstlanden voort te zetten en met een achttal landen van herkomst af te bouwen.¹ De landen van herkomst waarmee de adoptierelatie zal worden beëindigd zijn: VS, China, Slowakije, Tsjechië, Peru, Colombia, Burkina Faso en Haïti. De dossiers van aspirant-adoptiefouders die in landen van herkomst liggen waarmee de adoptierelatie zal worden voortgezet zullen gefaseerd worden overgedragen aan de centrale bemiddelingsorganisatie (CBO), zodra de CBO hiervoor klaar is. Naar verwachting kan de CBO in het laatste kwartaal van 2023 gaan starten met eerste inschrijvingen en bemiddelingswerkzaamheden. Bij nota bent u recent geïnformeerd over de dossiers die in landen van herkomst liggen waarmee de adoptierelatie wordt beëindigd en de verschillende wijzen waarop daarmee zou kunnen worden omgegaan, indachtig voornoemde toezeggingen. De in deze nota opgenomen scenario's worden in bijlage 1 weergegeven. Tijdens het

¹ Bij twee landen van herkomst (Portugal en Bulgarije) is gekozen voor een opschorting hangende nader onderzoek. De Ca brengt aan deze landen van herkomst nog een werkbezoek, waarna een besluit over het al dan niet voortzetten van deze relaties volgt.

stafoverleg van 6 februari 2023 - waarin voornoemde nota is besproken - heeft u ervoor gekozen om de einddatum van alle vergunningen van de vergunninghouders en daarmee de resterende periode van bemiddeling, gelijk te trekken door de vergunninghouders de gelegenheid te bieden een verzoek in te dienen om de expiratedatum op 17 december 2025 te laten zetten.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
Aanpak
Criminaliteitsfenomenen
Team Familie

Daarbij is relevant te vermelden dat de op dit moment geldende duur van de vergunningen verschilt tussen de vergunninghouders. De vergunning van A New Way verloopt zonder verlenging op 14 februari 2024 en die van Meiling en Wereldkinderen op 1 oktober 2025 ten opzichte van de 17 december 2025 van de Nederlandse Adoptiestichting. Uw besluit betekent dus concreet een mogelijkheid van een verlenging van circa 20 maanden (A New Way) dan wel een paar maanden (Wereldkinderen en Meiling). Op deze manier kan de duur van de periode waarbinnen de procedure nog kan worden voorgezet in de landen waarmee de adoptierelatie wordt beëindigd voor de aspirant-adoptiefouders worden verlengd en gelijkgetrokken. Deze duur is daarmee niet afhankelijk van bij welke huidige vergunninghouder men ingeschreven staat (geen ongelijkheid en willekeur). Dit vergoot de kansen voor een aantal aspirant-adoptiefouders op een match in het land van herkomst. Het aantal aspirant-adoptiefouders waarbij dit niet lukt, kan hierdoor dalen. Deze keuze is meegenomen in de beantwoording van de bijgevoegde Kamervragen, in die zin dat is benoemd dat de huidige vergunninghouders de gelegenheid wordt geboden om tot eind 2025 af te bouwen en tijdens die periode dossiers die in landen liggen waarmee de adoptierelatie wordt beëindigd verder te behandelen en af te ronden. Ook wordt toegelicht waarom er niet voor is gekozen om de CBO (alsnog) te belasten met dossiers in landen waarmee de adoptierelatie wordt beëindigd.

Datum
10 februari 2023

Ons kenmerk
4479446

Aspirant-adoptiefouders die ervoor kiezen gebruik te maken van de verlengde vergunning door hun procedure voort te zetten in een land waar hun dossier nu ligt, nemen daarmee zelf het risico dat in de extra periode dat de vergunningen worden verlengd geen match plaatsvindt. Dat vergt aan de voorkant een open gesprek met hun huidige vergunninghouder over bemiddelbaarheid. Door middel van een eventuele tegemoetkoming kan bijvoorbeeld worden gestimuleerd dat aspirant-adoptiefouders ervoor kiezen om binnen korte termijn te opteren voor landen van herkomst waarmee de adoptierelatie wordt voortgezet, en waarvoor de CBO gaat bemiddelen. Gedacht wordt aan een tegemoetkoming in de vorm van een gratis inschrijving via de CBO. Een belangrijk argument voor deze tegemoetkoming is het verkleinen van het aantal interlandelijke adopties dat nog zal plaatsvinden uit de herkomstlanden waarmee we de adoptierelatie beëindigen.

4.1 Politieke context

De politiek en media hebben doorgaans veel aandacht voor interlandelijke adoptie. Zowel aspirant-adoptiefouders als de huidige vergunninghouders zoeken de politiek op en laten via die route hun stem horen. Dit lijkt ook een aanleiding te zijn geweest voor deze schriftelijke Kamervragen, waarin er aandacht is voor de positie van aspirant-adoptiefouders. Verder is er vanuit de politiek aandacht voor hoe de extra waarborgen binnen het nieuwe interlandelijke adoptiesysteem vorm krijgen, naar aanleiding van het rapport van Joustra. De antwoorden op de KV worden vóór het Commissiedebat personen- en familierecht op 16 februari aan de TK gestuurd.

4.2 Financiële overwegingen

Het verlengen van de vergunningsperiode van A New Way met een paar jaar en

die van Wereldkinderen en Meiling met een paar maanden, inclusief een eventuele tegemoetkoming, zal naar alle waarschijnlijkheid meer dan 500.000 euro gaan kosten. Deze kosten komen bovenop de kosten die Justitie en Veiligheid (JenV) zal moeten maken om de vier huidige vergunninghouders financieel te ondersteunen gedurende de periode van afbouw. Al deze kosten dienen te worden opgevangen binnen de JenV-begroting.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
Aanpak
Criminaliteitsfenomenen
Team Familie

Datum
10 februari 2023

Ons kenmerk
4479446

4.3 Juridische overwegingen

In principe dragen aspirant-adoptiefouders zelf de kosten van hun bemiddelingstraject, waarbij zij weten dat een procedure geen garantie is op een match en daarmee een adoptie. Ook is al geruime tijd bekend dat het voortzetten van de interlandelijke adoptie in Nederland geen vanzelfsprekendheid is en dat aan het starten en voortzetten van een procedure ook vanuit dat gezichtspunt voor de aspirant adoptiefouders substantiële risico's verbonden zijn. Vanuit menselijk oogpunt en om hardheden waar mogelijk te voorkomen, heeft u besloten om de vergunninghouders in staat te stellen om hun bemiddelende activiteiten tot medio 2025 voort te zetten, ook als hun huidige vergunning voor die tijd zal aflopen. Daarmee wordt aan deze groep van aspirant adoptiefouders een redelijke termijn geboden om samen met de door hun gecontracteerde vergunninghouder tot een succesvolle bemiddeling te komen. Maar wel met die kanttekening dat een adoptieprocedure geen enkele zekerheid op een succesvolle bemiddeling geeft en er dus naar verwachting aspirant adoptiefouders zullen zijn waarvoor ook deze extra periode niet voldoende zal zijn. Ondertussen wordt het nieuwe interlandelijke adoptiesysteem gerealiseerd met waarborgen waarbij het belang van het kind nog meer voorop komt te staan.

4.4 Krachtenveld

Voor het verlengen van de lopende vergunningen, moeten de vergunninghouders in principe een aanvraag indienen. Na uw akkoord op bijgevoegde beantwoording van de KV zullen de vergunninghouders worden geïnformeerd over de verkozen mogelijkheid tot verlengen, voordat de KV aan de TK worden gezonden. Zij zullen in de gelegenheid worden gesteld om tot half maart 2023 kenbaar te maken of zij voornemens zijn een verzoek in te dienen, en hier daadwerkelijk toe over te gaan.

4.8 Communicatie

Duidelijke communicatie is van belang. Aspirant-adoptiefouders dienen zo spoedig mogelijk nader te worden geïnformeerd, in het bijzonder de aspirant-adoptiefouders wier dossier ligt in een land waarmee de adoptierelatie wordt beëindigd. Onder andere door middel van de beantwoording van deze KV, maar ook via uitbreiding van de QA's op de rijksoverheidswebsite. Dit zal actief onder hun aandacht worden gebracht. Daarnaast is de insteek om de aspirant-adoptiefouders met een dossier in een land waarmee de adoptierelatie wordt beëindigd, waaronder de VS, en met wie hierover reeds contact is geweest ook persoonlijk te informeren door middel van een bericht.

4.9 Ontwikkelingen hiervoor

U bent onlangs bij nota geïnformeerd over dit vraagstuk en een aantal mogelijkheden om opvolging te geven aan de gedane toezeggingen daarover richting aspirant-adoptiefouders. Ook bent u geïnformeerd over de toezeggingen.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1 Toelichting

De inhoud van deze nota is geheel openbaar. De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
Aanpak
Criminaliteitsfenomenen
Team Familie

Datum
10 februari 2023

Ons kenmerk
4479446